

Khepert-Ankhu Papers

Lexique Philosophique Fongbe

© xdlpf, n°02, 09/2019

Nũmɔnyidò (aberration), **Mekànxixo** (abnégation),
Jlőkútò (aboulie), **Fímaɖe** (absence)

Mahougnon Sinsin

Aberration = Nũmɔnyidò, Nũmasɔgbe

Tínmè:

A- Blǒ wǔjɔnú tɔn. É nɔ zɔn bɔ wǔjɔnú ó nó mɔ nũ flúflú alǒ nɔ wa zǎ tɔn nyidò.

B- Nũmasɔgbe, nũmaxwe-ali, xómasɔgbè.

- *Zě ɖè xó ná:*

A- Ayì mɔ nũ nyidò nɔ dɔn mɛ ɖó gǔdo.

B- É nɔ só xómasɔgbe só yló nũnywéxó.

***

Abnégation = Mekànxixo

Tínmè:

A- ɖagbe wa nú nɔzò ma flín mɛɖesu.

B- Gbekànxixo ma gbokò.

- *Nũwlantóxó¹:*

« Wan nyi nu mɛ ó, ɖagbe wa nú mɛ ma byó lè tɔn wɛ,

¹ Citations d'auteurs.

“A dọ na bló lě nú mì” nọ tón gbéde dọ Wǎnnyínyí sín nù me ǎ ».
Antoine De Saint-Exupery

***

Aboulie = Jlőkútò

Tínmè:

A- Ayimezòn è nọ zón bọ è ma nọ jlọ na wa nùde a é.

TĐJ²: É gbòn vo nú fənlín.

B- Nùxokpón é nọ gbọjọ ayi meton bọ nùlinlin, afọdide nọ gló me é.

- *Nùwlantóxó:*

« Yà jiji kpódó yà dó nú me kpán dọ jǐ ce kaka bọ jlọ ce kú tò».

Henri Thomas

***

Absence = Xwémaḡe, fímaḡe

Tínmè:

Vòtó tofwé me/nù è ma dọ fi ǎ tòn.

- *Zě do lǎ ná:*

Awàságbẹ mọ kinikíní sín afódome bó dẹ kó.

= È sí meḡe ó, è nọ le sí gùdó tòn.

---

² TĐJ = Tè dǎ jí = NB.